

Din tjänstepension KAP-KL

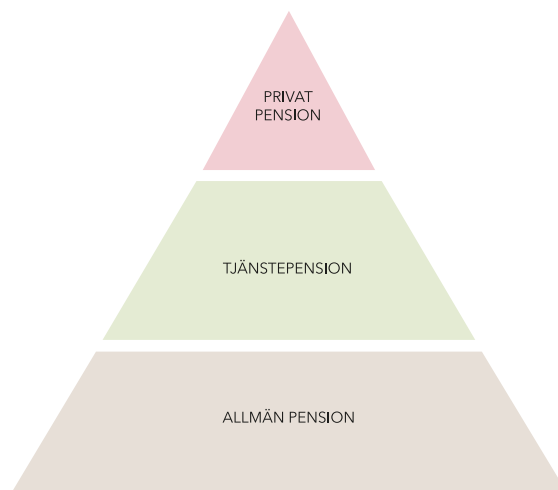


Hur stor blir din tjänstepension?

Storleken på din tjänstepension beror bland annat på hur länge du arbetar, hur mycket du tjänar, när du tar ut din pension, och hur värdet har utvecklats på de delar i din pension som du själv har fått placera. Läs mer om din tjänstepension på sidan 5-6.

Här får du besked

- I ditt årliga värdebesked om din tjänstepension finns uppgifter om hur stort ditt pensionskapital var vid årsskiftet och hur värdeutvecklingen har varit.
- Din årliga pensionsprognos innehåller antaganden om hur stor din framtida tjänstepension kan vara den dag du går i pension.
- Din arbetsgivare kan också svara på frågor om din tjänstepension.



Din pension består av olika delar

Allmän pension

Din allmänna pension kommer från staten. Varje år får du information om din allmänna pension från Pensionsmyndigheten. I allmän pension ingår inkomstpension och premiepension. För den som har låg pension finns även en garantipension. Den allmänna pensionen betalas ut av Pensionsmyndigheten.

Tjänstepension

Tjänstepensionen är ett komplement till din allmänna pension och en viktig del av din ekonomiska trygghet i framtiden. Tjänstepensionen betalas av din arbetsgivare och kallas KAP-KL.

Hur stor blir tjänstepensionen?

Tjänstepensionen baseras på din inkomst. Om du minskar din arbetstid så minskar din pension, och tvärtom. Du kan dock vara ledig av följande orsaker utan att pensionen påverkas negativt.

- Sjukdom, olycksfall eller arbetsskada.
- Ledighet för vård av barn enligt föräldraledighetslagen.
- Ledighet utan lön på grund av fackligt förtroende uppdrag.

Hur stor bli den sammanlagda pensionen?

För de allra flesta motsvarar allmän pension och tjänstepension 50-70 procent av lönen.

KAP-KL för dig som är född 1985 eller tidigare

Den här broschyren vänder sig till dig som är anställd i kommun, landsting eller kommunalt företag. Den ger dig en översiktlig information om din tjänstepension KAP-KL. KAP-KL är ett avtal som har förhandlats fram av fackförbunden och arbetsgivarna.



Din tjänstepension

KPA Pension är det bolag som arbetsgivarna och facket har gett förtroende att ta hand om din tjänstepension, om du inte gjort något annat val. Den dag du blir pensionär får du tjänstepension i form av ålderspension.

Ålderspensionen kan bestå av flera delar:

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Förmånsbestämd ålderspension
- Intjänad pension 1997-12-31

Avgiftsbestämd ålderspension

Varje år från det att du fyllt 21 år betalar din arbetsgivare 4,5 % av din lön till din avgiftsbestämda ålderspension.

Du har möjlighet att själv bestämma hur din avgiftsbestämda ålderspension ska förvaltas. Du väljer:

- Vilket försäkringsbolag som ska förvalta pengarna.
- Om du vill spara i en traditionell pensionsförsäkring eller i en fondförsäkring.
- Om du vill ha återbetalningsskydd, vilket är en trygghet för din familj.

Gör du inget val placeras pengarna i en traditionell pensionsförsäkring med återbetalningsskydd hos KPA Pension.

Traditionell pensionsförsäkring

En traditionell pensionsförsäkring är en trygg sparform som ger dig ett garanterat pensionsbelopp. Du har dessutom möjlighet till högre pension i form av återbäring, om placeringarna utvecklas väl. Det är ditt försäkringsbolag som sköter placeringarna. För att få ett jämnt och säkert sparande placeras det i en blandning av aktier och räntebärande papper.

Fondförsäkring

En fondförsäkring ger dig inget garanterat pensionsbelopp men däremot möjlighet till högre avkastning än en traditionell försäkring. Å andra sidan tar du en större risk.

Väljer du fondförsäkring bestämmer du själv i vilka fonder pengarna ska placeras. Det finns olika sorters fonder med olika placeringsinriktning. En del fonder är förenade med relativt liten risk, medan andra innebär ett större risktagande.

Återbetalningsskydd

Ett återbetalningsskydd innebär att ditt pensionskapital betalas ut till din familj om du skulle avlida. Du betalar ingen avgift för återbetalningsskyddet, men om du väljer att ha skyddet, blir din egen pension något lägre.

Så här gör du ditt val

Valcentralen Pensionsvalet förmedlar dina pensionspengar till det försäkringsbolag du väljer. Hur valet går till kan du läsa på www.pensionsvalet.se.

Så betalas pensionen ut

Pensionen betalas tidigast ut från 55 år. Hur stor pensionen sedan blir, beror på hur mycket som sparats och vilken avkastning du fått.

Förmånsbestämd ålderspension – till dig med högre lön

Du som har lön över 7,5 inkomstbasbelopp tjänar in förmånsbestämd ålderspension från 28 år. Den förmånsbestämda ålderspensionen baseras på:

- Din pensionsgrundande lön
- Den tid du arbetat efter 1998 samt tid före 1998 som tillgodoräknats för intjänad pension 1997-12-31

För att få full förmånsbestämd ålderspension måste du ha arbetat i 30 år.

Så betalas pensionen ut

Den förmånsbestämda ålderspensionen betalas ut livsvarigt när du går i pension, tidigast från 61 år och senast från 67 år. Slutar du utan att ta ut din pension får du i stället en livränta.

Om du väljer att ta ut din pension före 65 år minskas pensionen. Tar du ut pensionen efter 65 år, blir den högre.

Intjänad pensionsrätt 1997-12-31

Om du var anställd i kommun eller landsting före 1998 och hade fyllt 28 år, har du tjänat in pension enligt äldre pensionsbestämmelser. Den pensionen ingår i din totala tjänstepension. Intjänad pensionsrätt 1997-12-31 baseras på:

- Ett genomsnitt av din pensionsgrundande lön under ett antal år före 1997.
- Den tid du har arbetat fram till 1997-12-31.

Så betalas pensionen ut

Intjänad pensionsrätt 1997-12-31 betalas ut livsvarigt, tidigast från 61 år och senast från 67 år.

Tar du ut din pensionsrätt före 65 år, minskas pensionen. Tar du ut pensionen efter 65 år, blir den

högre. Intjänad pensionsrätt 1997-12-31 kan också tas ut temporärt före 65 år.

Särskild avtalspension

Du som i huvudsak arbetar med uttryckning inom räddningstjänsten kan få särskild avtalspension från 58 år. Hör med din arbetsgivare vad som gäller för dig.

Din arbetsgivare kan i vissa fall komma överens med dig om att betala ut hel särskild avtalspension före 65 år eller partiell särskild avtalspension som kan utbetalas till 67 år.

Pension till efterlevande

Om du avlider kan dina efterlevande ha rätt till efterlevandepension som betalas ut av din arbetsgivare. Det här skyddet har du så länge du är anställd, inte som pensionär.

Till vuxen efterlevande

Om du avlider kan efterlevandepension utbetalas till:

- Make/maka
- Registrerad partner
- Sambo i vissa fall, se nedan

Med sambo menas två personer som bor ihop och som har, har haft eller väntar gemensamt barn, eller som tidigare har varit gifta med varandra.

För att efterlevandepension ska utbetalas krävs att ni:

- Bott ihop i minst fem år, eller
- Att den efterlevande bor ihop med barn som inte fyllt 12 år.

Barnet ska ha varit under er gemensamma vårdnad eller under vårdnad av en av er.

Så här betalas pensionen ut

Efterlevandepension betalas ut i fem år och är för de flesta cirka 15 procent av den avlidnes lön.

Till efterlevande barn

Om du har barn får barnet barnpension fram till och med 18 år. Om barnet studerar kan det ha rätt till pension till och med juni det år barnet fyller 20 år.



Din pension hos oss

Varje år betalar din arbetsgivare in pengar till din avgiftsbestämda ålderspension.

KPA Pension förvaltar tjänstepensionen åt drygt 1 miljon kunder. Kärnan i vår förvaltning är:

- Garanterad trygghet
- Låga avgifter
- Etiska placeringar
- Långsiktigt bra avkastning

Placera din tjänstepension etiskt

KPA Pension placerar inte dina pensionspengar till vilket pris som helst. Sedan 1997 arbetar vi enbart med etiska placeringar. Dessutom till låga avgifter, vilket ger dig mer i pension.

Vilken sparform passar dig bäst?

Traditionell pensionsförsäkring

Om du tycker att trygghet är viktigast, är traditionell pensionsförsäkring en bra sparform som ger dig ett garanterat pensionsbelopp. Du har också möjlighet att få mer pengar i form av återbäring. Pensionssparandet förvaltas av KPA Pension och placeras i första hand i räntebärande papper men även i aktier.

Fondförsäkringen SmartPension®

En fondförsäkring innebär en viss risk men också möjlighet till högre avkastning.

Vår fondförsäkring KPA SmartPension® ger dig möjlighet till högre avkastning när du är ung och tryggar dina pensionspengar närmare pensionen.

Du kan lugnt låta oss sköta dina placeringar. Före 50 års ålder placeras dina pengar i vår aktiefond. Därefter placeras pengarna i en säkrare blandfond för att slutligen överföras till en traditionell försäkring med garanterat pensionsbelopp.

Du kan också välja fonder själv

Om du inte vill ha de automatiska överföringarna enligt KPA SmartPension®, kan du göra ett eget fonduval bland KPA Pensions tre olika fonder.

Mer pension med låga avgifter

På KPA Pension håller vi hårt i kostnaderna och all vinst går i slutändan tillbaka till dig som sparar hos oss. Vi har inga onödiga kostnader som naggar din pension i kanten. Det gör att vi kan hålla våra avgifter låga, bland de allra lägsta på marknaden. Jämför gärna oss med andra bolag.

Vi har tagit ställning

Hos KPA Pension placeras dina pengar etiskt enligt tydliga placeringsregler. På så sätt verkar pensionspengarna för en bättre framtid för människa och miljö. Vi använder oss av två metoder: Vi påverkar företagen att bli bättre och vi säger nej till vissa typer av verksamheter.

Påverkande regler

Inom de här områdena vill vi påverka företagen att ta ansvar för människa och miljö:

Mänskliga rättigheter

Vi placerar dina pengar i företag där mänskliga rättigheter respekteras. Genom att föra en dialog med företagen, påverkar vi dem att ta ett större ansvar för frågor som rör mänskliga rättigheter.

Miljö

Vi placerar dina pensionspengar i företag som aktivt arbetar med att minska sin negativa påverkan på miljön. Vi tar en aktiv roll i utvecklingen av grönare energi genom att endast investera i ett fåtal noggrant utvalda energibolag som arbetar för att utveckla hållbar energi. Vi var dessutom det första finansiella företag i Europa som blev miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Korruption

Vi vill påverka företagen vi investerar i att förhindra korruption i sina affärsrelationer. Korruption är ett stort problem i många länder då konkurrensen sätts ur spel, tillväxten hämmas och den sociala utvecklingen bromsas.

Uteslutande regler

Inom de här områdena investerar vi inte alls:

Vapen

Vi investerar inte i verksamhet som skadar människa och miljö. Ett sådant område är vapen. Vapen har vi definierat som produkter med ändamålet att döda, stympa eller ödelägga och som säljs till militära användare.

Tobak

Vi investerar inte i företag som producerar tobaksprodukter. Med produktion av tobak avser vi ägande av tobaksplantager samt produktion av cigaretter, cigarrer, pipetobak, snus, tuggtobak och andra tobaksprodukter.

Alkohol

Vi investerar inte i företag som producerar alkohol. Med alkoholhaltiga drycker menas drycker som har en högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent.

Spel

Vi investerar inte i företag som sysslar med kommersiell spelverksamhet.

Med kommersiell spelverksamhet avser vi kasinon och spelklubbar.

På www.kpa.se kan du läsa mer om våra placeringsregler och vilka företag vi inte investerar i.

Har du frågor om din tjänstepension

Har du några frågor om din tjänstepension är du hjärtligt välkommen att ringa till vår kundtjänst på 020-650 500. Du kan också skicka e-post till kundtjanst@kpa.se. Eller besök vår hemsida www.kpa.se. Vi svarar också på dina frågor på Facebook www.facebook.com/kpapension

KPA Pension är det ledande pensionsbolaget inom kommunsektorn med ca 1,4 miljoner enskilda kunder och 1000 arbetsgivarkunder. KPA Pension förvaltar i dag ca 140 miljarder kronor och erbjuder pensionslösningar sedan 1922. Ägare är Folksam och Sveriges Kommuner och Landsting. KPA Pension har enbart etiska placeringar. Läs mer på www.kpa.se

Östgötagatan 90, 10685 Stockholm
Telefon: 08-665 04 00
Kundtjänst: 020-650 500 www.kpa.se



KPA
PENSION